

DECIZIE

31 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând cererea de recurs depusă de către Igor Gordaș,
în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de către Igor Gordaș
împotriva Procuraturii mun. Bălți privind accesul la informație,
împotriva încheierii din data de 28 decembrie 2020 a Curții de Apel Bălți prin
care s-a declarat inadmisibil apelul depus de către Igor Gordaș împotriva hotărârii din
21 octombrie 2020 a Judecătoriei Bălți, sediul central,

constată:

La 03 decembrie 2019 Igor Gordaș a înaintat acțiune în contencios administrativ
împotriva Procuraturii mun. Bălți cu privire la accesul la informație.

Prin încheierea Judecătoriei Bălți, sediul central din 09 decembrie 2019 s-a
declinat competența de examinare a cererii de chemare în judecată depusă de Igor
Gordaș împotriva Procuraturii mun. Bălți cu privire la accesul la informație, cu
remiterea cauzei Președintelui Judecătoriei Bălți pentru redistribuire aleatorie altui
complet de judecată specializat în examinarea cauzelor în procedura civilă
contencioasă generală. (f.d. 6)

Prin încheierea Judecătoriei Bălți, sediul central din 28 ianuarie 2020 s-a declinat
competența de examinare a cererii de chemare în judecată depusă de Igor Gordaș
împotriva Procuraturii mun. Bălți cu privire la accesul la informație în favoarea
completului de judecată specializat în examinarea cauzelor în procedura contenciosului
administrativ. (f.d. 14)

Prin încheierea Judecătoriei Bălți, sediul central din 04 februarie 2020 procesul în
cauza civilă la acțiunea înaintată de Igor Gordaș împotriva Procuraturii mun. Bălți cu
privire la accesul la informație s-a suspendat, iar dosarul s-a remis Curții de Apel Bălți
pentru soluționarea conflictului negativ de competență. (f.d.17-18)

La 13 februarie 2020 Igor Gordaș a declarat recurs împotriva încheierii
judecătoriei Bălți, sediul central din 04 februarie 2020, solicitând casarea încheierii
primei instanțe, cu restituirea cauzei în prima instanță pentru examinarea în fond a
acesteia în alt complet de judecată. (f.d. 22-23)

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 04 martie 2020 s-a constatat lipsa
conflictului de competență invocat de judecătorul specializat în contencios
administrativ al Judecătoriei Bălți, sediul central cu restituirea cauzei spre examinare

Judecătoria Bălți, sediul central, judecătorului specializat în contencios administrativ. (f.d. 24-25)

Curtea de Apel Bălți prin decizia din data de 18 iunie 2020 a declarat inadmisibil recursul înaintat de către Igor Gordaș împotriva încheierii Judecătoria Bălți, sediul central din 04 februarie 2020. (f.d. 32-36)

Prin hotărârea din data de 21 octombrie 2020 a Judecătoria Bălți, sediul central s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de către Igor Gordaș. (f.d. 60, 63-64)

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la data de 28 octombrie 2020 Igor Gordaș a depus apel nemotivat. (f.d.62)

Curtea de Apel Bălți prin încheierea din data de 28 decembrie 2020 a declarat inadmisibil apelul depus de către Igor Gordaș împotriva hotărârii din 21 octombrie 2020 a Judecătoria Bălți, sediul central. (f.d. 72-73)

La 25 ianuarie 2021 Igor Gordaș a depus recurs nemotivat împotriva încheierii din data de 28 decembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, iar la data de 01 februarie 2021 recursul motivat. (f.d. 96,99-100)

Prin încheierea din data de 10 martie 2021 a Curții Supreme de Justiție s-a acordat lui Igor Gordaș termen până la 25 martie 2021 pentru prezentarea la Curtea Supremă de Justiție a recursului tradus în limba de stat. (f.d. 111-114)

Potrivit avizului de recepție DS8001224632AS Igor Gordaș a recepționat încheierea instanței de recurs la 16 martie 2021. (f.d.116)

În termenul acordat Igor Gordaș nu a înlăturat neajunsurile recursului și nu a prezentat traducerea acestuia în limba de stat.

Studiind recursul, completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce succed.

În conformitate cu art. 243, alin. (1), lit. a) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care declară recursul inadmisibil.

Conform art. 241, alin. (3) din Codul administrativ, pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La rândul său, prevederile art. 236, alin. (2) din cap. III din cartea a treia Cod administrativ indică că apelul se declară inadmisibil în special când: a) hotărârea în fond nu poate fi contestată cu apel; b) apelul este depus în mod repetat; c) apelul este depus de o persoană neîmputernicită; d) apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232, alin.(1); e) motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232, alin.(2); f) cererea de apel nu corespunde cerințelor stabilite la art.233, alin.(1) și (2) și art.234, alin.(1) și apelantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

Legiuitorul prin expresia „în special” din conținutul normei art. 236, alin. (2) din Codul administrativ a indicat că temeiurile de inadmisibilitate stipulate nu poartă un caracter exhaustiv, respectiv prin lege, pot fi reglementate și alte temeiuri care necesită a fi verificate la etapa examinării cererii de recurs.

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că la caz Igor Gordaș a depus cererea de recurs într-o altă limbă decât cea prevăzută de legislație și fără a anexa traducerea cererii de recurs, deși a fost obligat

prin lege să depună actul enunțat în limba de stat.

Prin încheierea din data de 10 martie 2021 a Curții Supreme de Justiție lui Igor Gordaș i s-a acordat termen până la 25 martie 2021, pentru prezentarea recursului tradus în limba de stat, încheierea fiind recepționată de către Igor Gordaș la 16 martie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție DS8001224632AS. (f.d. 116)

În această ordine de idei, în conformitate cu prevederile art. 26 din Codul administrativ, limba de procedură în fața autorităților publice și a instanțelor de judecată competente este cea prevăzută de legislație. Deci, unul din principiile comune și fundamentale ale procesului de contencios administrativ este principiul limbii oficiale de procedură, care este consacrat în art. 118 din Constituție, art. 26 din Codul administrativ și art. 9 din Legea cu privire la organizarea judecătorească.

La rândul său, prevederile conținute în art. 118 din Constituție sunt necesare pentru asigurarea respectării drepturilor și libertăților constituționale ale cetățenilor în condițiile egalității depline în fața legii. Reglementările invocate au fost reluate și incorporate în textul legilor procedurale, fiind coroborate cu tratatele internaționale, Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice și Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului, care nu impun condiții privind limba în care se desfășoară procesul, prezumând că ședința de judecată se desfășoară în limba națională a statului.

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține în speță și prevederile art. 1, alin. (2) din Codul administrativ, conform cărora legislația administrativă se întemeiază pe normele constituționale dezvoltate în prezentul cod, în alte legi și în alte acte normative subordonate legii, care reglementează raporturile administrative și care trebuie să fie în concordanță cu Constituția Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 13 din Constituție, limba de stat a Republicii Moldova este limba moldovenească, funcționând pe baza grafiei latine, care în lumina Hotărârii Curții Constituționale a Republicii Moldova nr. 36 din 5 decembrie 2013, urmează a fi înțeleasă ca limba română. Caracterul oficial al limbii instituie obligativitatea utilizării acesteia în raporturile cetățenilor cu autoritățile statului, în această limbă fiind redactate și aduse la cunoștința publică toate actele oficiale ale statului.

Totodată, prin hotărârea din 04 iunie 2018 a Curții Constituționale, a fost constatată desuetudinea Legii nr. 3465 din 01 septembrie 1989 cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul RSS Moldovenești. Curtea a notat că conform art. 74 alin. (1) din Legea nr. 100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative, efectul constatării desuetudinii unei legi presupune încetarea acțiunii sale, tot așa cum se întâmplă în cazul abrogării ei.

Din cele menționate rezultă că procedura judiciară poate fi efectuată în altă limbă, însă documentele procesuale judiciare se întocmesc în mod obligatoriu și în limba prevăzută de legislație, iar cetățenii care nu posedă sau nu vorbesc limba prevăzută de legislație au dreptul să se exprime în limba maternă în cadrul procedurilor judiciare, chiar și în ipoteza în care cunosc limba de stat, fiind un beneficiu legal acordat acestora.

În aceste condiții, completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că Igor Gordaș contrar prevederilor art. 26 din Codul administrativ a depus cererea de recurs într-o altă limbă decât cea prevăzută de legislație, fără a anexa traducerea cererii de recurs și nu a lichidat neajunsul în termen, adică până la 25 martie 2021, specificat în încheierea din 10 martie 2021 a Curții

Supreme de Justiție.

Prin urmare, completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că atunci când cererea de recurs împotriva încheierii instanței de apel este redactată într-o altă limbă decât cea prevăzută de legislație, prin prisma art. 236, alin. (2) coroborat cu art. 26 din Codul administrativ este aplicabilă sancțiunea procedurală sub forma inadmisibilității recursului.

Or, instanțele de judecată nu se pot preocupa de traducerea cererilor înaintate instanței (de chemare în judecată, apel sau recurs) dintr-o altă limbă în limba oficială din simplul considerent că această pretinsă obligație depășește cadrul împuternicirilor de a înfăptui justiția în mod imparțial și echidistant. Obligația instanței de judecată este de a asigura participanții la proces să ia cunoștință de actele, de lucrările dosarului și să vorbească în judecată prin interpret, în cazul când nu cunosc limba prevăzută de legislație.

Din considerentele menționate, completul specializat pentru examinarea cauzelor de contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Igor Gordaș împotriva încheierii din data de 28 decembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, sub aspectele sus-enunțate.

Totodată, completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a explica lui Igor Gordaș prin prisma art. 241, alin. (3), art. 236, alin. (2), art. 233, alin. (1), 211 alin. (1) și art.207, alin. (4) din Codul administrativ că declararea recursului ca inadmisibil în baza temeiului sus-indicat nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași recurent cu aceeași cerere de recurs.

Conform articolelor 230 și 243, alin. (1), lit. a) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se declară inadmisibil recursul depus de către Igor Gordaș împotriva încheierii din data de 28 decembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, emisă în cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea depusă de către Igor Gordaș împotriva Procuraturii mun. Bălți privind accesul la informație.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh